

Notulen

Onderwerp	Algemene Vergadering van Aandeelhouders Heijmans N.V.	Van	Nicole Schaeffer
		Telefoon	+31 6 2221 19 56
Vergaderdatum	Woensdag 10 april 2019, 14.00 uur	E-mail	nschaeffer@heijmans.nl
Locatie	De Verkadefabriek, Den Bosch		
Ons kenmerk	HNV/NS/AVA/20190410		

Bij deze Algemene Vergadering van Aandeelhouders Heijmans N.V. (hierna te noemen: AVA) zijn van de raad van commissarissen Heijmans N.V. (hierna te noemen: RvC) aanwezig mevrouw P.G. Boumeester, mevrouw M.M. Jonk en de heren Sj.S. Vollebregt, R. van Gelder, S. van Keulen en R. Icke. De heer Vollebregt treedt, conform artikel 37 lid 1 van de Statuten Heijmans N.V., op als voorzitter van deze AVA. Hij wordt in het hiernavolgende als Voorzitter aangeduid.

Van de raad van bestuur Heijmans N.V. (hierna te noemen: RvB) zijn aanwezig de heren A.G.J. Hillen (voorzitter RvB) en J.G. Janssen (CFO).

Namens EY zijn aanwezig de heer W.P. de Pater en mevrouw I. Hengefeld.

De heer R.A. Hagens, als kandidaat-notaris verbonden aan Allen & Overy, is aanwezig om ondersteuning bij het stemproces te bieden.

Voorts zijn aanwezig aangemelde certificaathouders en overige genodigden.

1. Opening

De Voorzitter opent de vergadering en heet aandeelhouders, vertegenwoordigers van accountant EY, bestuurders van de Stichting Administratiekantoor Heijmans (hierna te noemen: Stichting AK) en overige (voorheen) aan de onderneming verbonden personen van harte welkom.

2. Mededelingen

De Voorzitter constateert dat de oproep voor deze AVA heeft plaatsgevonden conform de daarvoor geldende wettelijke en statutaire bepalingen middels plaatsing van de agenda en bijlagen op de website van Heijmans N.V. op 27 februari 2019. De registratiedatum is woensdag 13 maart 2019.

Stichting AK heeft een aanmelding van een certificaathouder tot bijwoning van de AVA beschouwd als een verzoek tot volmacht om zelf zijn of haar stem uit te brengen. Aan certificaathouders die niet in de gelegenheid zijn om de AVA bij te wonen is de mogelijkheid geboden om, via ABN-AMRO e-voting, elektronisch een steminstructie en volmacht te verlenen aan mevrouw mr. J.J.C.A. Leemrijse, notaris te Amsterdam, of haar plaatsvervanger (met de macht van substitutie). Via deze mogelijkheid heeft de notaris volmachten en steminstructies ontvangen voor

4.936.557 certificaten van aandelen, in totaal vertegenwoordigend 148.096.710 stemmen, in totaliteit ca. 22,8% van het maximaal uit te brengen aantal stemmen.

Omdat op dit moment in de vergadering nog certificaathouders binnen kunnen komen, wordt het aantal aanwezige stemmen later in de vergadering bekend gemaakt.

Tot secretaris wordt aangewezen mevrouw N. Schaeffer, secretaris van de vennootschap. Zij zal notulen van deze vergadering houden die, conform de van toepassing bepalingen uit de Corporate Governance Code, op de website van Heijmans zullen worden geplaatst en daarna zullen worden vastgesteld. Een afschrift van de vastgestelde notulen wordt op schriftelijk verzoek toegezonden.

De Voorzitter geeft het woord aan de heren Hillen en Janssen voor hun toelichting op het bestuursverslag 2018.

3. Behandeling van het jaarverslag over het boekjaar 2018

3a. Toelichting door de RvB op het jaarverslag over het boekjaar 2018

Voordat de toelichting begint wordt een filmpje vertoond van het project Noorderhaven in Zutphen.

Hierna neemt de heer Hillen als eerste het woord en heet hij allen ook namens de RvB heel hartelijk welkom. De toelichting wordt gegeven aan de hand van een presentatie waarnaar hier wordt verwezen en die is gepubliceerd op de website van Heijmans (Investor Relations, AVA 2019). Hij verwijst kort naar het getoonde filmpje en noemt nog een aantal projecten waar Heijmans bezig is met transformaties, zoals Vijfsluizen in Vlaardingen, de Gaarden en Dreven in Den Haag en Nieuw Kralingen en Feyenoord City in Rotterdam.

Kernpunten

De heer Hillen begint met veiligheid. Er zijn afgelopen jaren goede stappen gezet, maar de veiligheidscijfers zijn in 2018 helaas niet verbeterd en daar is Heijmans niet tevreden over. Niet alleen Heijmans, maar de hele sector moet inzetten op een zero tolerance beleid wat veiligheid betreft. Het credo van Heijmans is 'we werken veilig, of we werken niet'. Er is het afgelopen jaar een aantal extra maatregelen genomen, waaronder de branchebrede Generieke Poortinstructie, om mensen die op de bouwplaats komen nog bewuster te maken van veiligheid. De Heijmans GO App is verbeterd, en er zijn extra veiligheidstrainingen gehouden voor een aantal lagen in het management zodat zij nog beter in staat zijn om hun medewerkers veiligheidsbewust te maken.

Wat betreft de jaarcijfers heeft Heijmans over de hele linie een positief resultaat behaald. Het zijn misschien nog bescheiden getallen, maar het resultaat is wel op eigen kracht gerealiseerd, en daar past enige trots bij. De omzet is met 13% gegroeid naar € 1.579 miljoen en de EBITDA is gestegen van € 30 naar € 43 miljoen. De orderportefeuille blijft met ca. € 2 miljard, ondanks het wegvallen van het contract Wintrack, op een goed niveau. Ook de solvabiliteit is met 25% op een goed niveau, in aanmerking genomen dat er een correctie is gemaakt voor IFRS 15 en voor het afboeken van de pensioenverplichting ten laste van het eigen vermogen door de gerealiseerde buy in (herverzekering). Het aantal verkochte woningen is vrijwel gelijk aan 2017 met 2237 verkochte woningen in 2018.

De groei in de woningmarkt heeft zich vertaald in substantiële omzet- en resultaatgroei zowel bij Vastgoed als bij Woningbouw. De ingezette koers bij Utiliteit werpt zijn vruchten af en bij Infra wordt een selectief aannamebeleid gehanteerd dat er soms toe leidt dat nee tegen een tender wordt gezegd of dat deelname aan een tender wordt gestopt.

De woningbehoefte in Nederland blijft enorm groot. Er moeten tot 2030 één miljoen huishoudens bijkomen. De uitdaging is de balans tussen binnen- en buitenstedelijk ontwikkelen te vinden wat betreft leefbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid. Het uitblijven van nieuwe locaties, stijgende bouw- en grondkosten en de beschikbaarheid van resources leidt ertoe dat het aanbod op de woningmarkt achterblijft bij de enorme vraag. Naast nieuwbouw is er de komende jaren ook een enorm grote renovatie opgave in bestaande bouw.

Binnen Bouw & Techniek zijn Woningbouw, Utilitaire woningbouw, Utiliteitsbouw en Services ondergebracht. Woningbouw laat een duidelijke groei zien. Er is ook steeds meer vraag naar renovatie en verduurzaming van bestaande woningen. Kansen in de utilitaire markt worden aangegrepen. Daar is duidelijk sprake van herstel in het volume en van prijsverbetering. Utiliteit wordt steeds vaker één op één gevraagd door opdrachtgevers. Dat komt deels door de kennis en kunde van het bedrijf maar ook omdat grotere opdrachtgevers de capaciteit naar de toekomst willen waarborgen. Verder wordt ingezet op langjarige contracten in services. Een mooi voorbeeld is daarvan het contract met Schiphol voor Terminal 1 en 2.

Voor Infra blijven de marktomstandigheden uitdagend. Over de verhouding tussen het risico en het verdienvermogen zullen evenwichtigere afspraken moeten worden gemaakt tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers. Er is relatief veel concurrentie in de regiobedrijven, waarbij Infra meer balans wil tussen de grotere projecten en de regionale projecten of de projecten vanuit asset management. Het selectieve aannemebeleid blijft onverminderd gehandhaafd.

Tot slot staat de heer Hillen stil bij een aantal lastige projecten die in afgelopen jaren in deze vergadering aan de orde zijn geweest. Bijvoorbeeld de N23, Drachtsterweg en de Wilhelminasluis. De eerste drie daarvan zijn opgeleverd aan, ondanks alle discussies, tevreden opdrachtgevers. De Raad van Arbitrage voor de Bouw heeft uitspraak gedaan inzake de Wilhelminasluis en Heijmans is inmiddels volop bezig met de uitvoering van het project. De beëindiging van het contract Wintrack door Tennet is teleurstellend. Heijmans heeft in 2018 € 10 miljoen afgeboekt voor nog niet betaalde facturen en kosten alsmede de afwikkeling van de reeds aangegane verplichtingen. Gesprekken met Tennet om tot een minnelijke afwikkeling van de contract beëindiging te komen zijn helaas op niets uitgelopen, waardoor een arbitrage onvermijdelijk lijkt. In 6.30 van de jaarrekening is een toelichting op de waardering gegeven. Om de verdere procesgang niet te verstoren laat de heer Hillen het hierbij wat betreft dit project.

Ontwikkelingen per sector

De heer Janssen licht de ontwikkeling per sector toe. Vastgoed ontwikkelde zich positief in 2018 en wist de positie op de woningmarkt in zowel binnen- als buitenstedelijke ontwikkelingen verder te versterken. De omzet is met 29% naar € 503 miljoen gestegen en de onderliggende EBITDA zelfs met 40% naar € 28 miljoen. Ook de orderportefeuille laat een stijging zien tot € 435 miljoen. Het aantal verkochte woningen is licht gestegen ten opzichte van 2017, tot 2237 woningen waarvan iets meer dan de helft aan particulieren, en de gemiddelde vrij-op-naam-prijs waartegen ze verkocht zijn is fors gestegen naar € 341.000 excl. BTW. De grondposities zijn teruggelopen van € 150 miljoen naar € 127 miljoen omdat gronden in ontwikkeling zijn gebracht. De onvoorwaardelijke verplichtingen zijn teruggebracht van € 73 miljoen naar € 41 miljoen, en de voorwaardelijke verplichtingen zijn licht gestegen van € 114 miljoen naar € 121 miljoen.

Onder Bouw & Techniek vallen de activiteiten op het gebied van Woningbouw, Utilitaire woningbouw, Utilitaire projecten en ook Technische services. Deze activiteiten zijn vanaf begin 2018 onder één centrale aansturing gebracht. De omzet is met 35% sterk toegenomen tot € 726 miljoen. De onderliggende EBITDA is van een verlies van € 1 miljoen in 2017 omgebogen naar een positief resultaat van € 16 miljoen. De orderportefeuille is ook significant gestegen van ongeveer een miljard naar € 1,2 miljard einde 2018. Het Utilitaire projectenbedrijf heeft de grootste omslag gemaakt en heeft nu ook een positieve bijdrage geleverd aan de resultaten. De stijging in de

orderportefeuille komt voor een groot deel voor rekening van het Utilitaire projectenbedrijf. Maar ook de woningbouwactiviteiten hebben een heel goed jaar achter de rug met een omzetgroei van 48%. De conceptwoningen Heijmans Wens Wonen en Heijmans Huismerk zijn erg in trek. Met deze woningen speelt Heijmans in op de behoefte aan kwaliteit, comfort maar ook betaalbaarheid. Tegelijkertijd kunnen deze huizen gebouwd worden in een heel gecontroleerd proces van ontwikkeling tot en met oplevering. Ook op het gebied van renovatie, onderhoud & beheer is er groei. Daarbij is verduurzaming van projecten een belangrijke opgave. Er wordt zoveel mogelijk met vaste inkooppartners gewerkt op basis van raamcontracten om de beperkte beschikbaarheid en stijgende kosten te ondervangen. Dat lukt goed, in 2018 is geen enkel werk stilgevallen ondanks het feit dat er enorme krapte heerst op de markt.

Infra heeft zich primair gericht op de voorspelbaarheid van projecten, met verscherpte focus op de kerncompetenties en risicobeheersing. Er is gekeken naar een goede balans tussen enerzijds grote projecten en anderzijds asset management, regionale projecten en specialismen. De marktomstandigheden blijven echter uitdagend en dat geldt ook voor de verhouding tussen risico en rendement, een voortdurend punt van aandacht voor Infra. De omzet is licht gedaald als gevolg van het selectieve aannamebeleid, met 4% naar € 654 miljoen. De onderliggende EBITDA is gedaald van € 16 miljoen naar € 8 miljoen. Hierin is een voorziening van € 10 miljoen opgenomen voor het project Wintrack. De orderportefeuille is, mede door beëindiging van het Wintrack contract, gedaald van € 814 miljoen naar € 766 miljoen. Zoals de heer Hillen al aanhaalde heeft de Raad van Arbitrage voor de Bouw een uitspraak gedaan inzake de Wilhelminasluis en is Infra volop bezig met de uitvoering van dat project. Verder wordt de beoogde samenwerking met BAM op het gebied van asfalt aangehaald. Het voornemen ligt ter beoordeling bij de ACM. Deze joint venture biedt Heijmans en BAM de mogelijkheid om kennis, kunde en investeringen te combineren maar ook om vernieuwing en verduurzaming in deze bedrijfstak te brengen.

Financieel

De heer Janssen licht een aantal punten uit de winst- en verliesrekening toe met betrekking tot EBITDA. Ten eerste de afwaardering van grondposities van € 6 miljoen. Hierin zit één grote post van € 5 miljoen die te maken heeft met een relatief grote positie in Almere. De Raad van State heeft een uitspraak gedaan over de plaatsing van windmolens die gevolgen heeft voor wat Heijmans nog kan bouwen op die positie. De waarde van de positie is daardoor gedaald. Vervolgens is er een vrijval indexatie pensioenen. In april 2018 is aangekondigd dat het bestuur van Stichting Pensioenfonds Heijmans N.V. een buy in heeft gerealiseerd door de pensioenregelingen van het fonds onder te brengen bij een verzekeraar. Daarmee is een eventueel bijstortingsrisico voor Heijmans verdwenen. De pensioenasset die op de balans stond van ca. € 30 miljoen is ten laste van het eigen vermogen afgeboekt waardoor de solvabiliteit is gedaald. Er stond ook een verplichting op de balans voor indexatie van pensioenen van actieve deelnemers. Met die deelnemers is overeengekomen dat die indexatieverplichting wordt omgezet in een looncomponent. Dat betekent dat de indexatieverplichting van € 5 miljoen vrijvalt. Omdat de belastinglast wordt gedekt wordt door nog niet gewaardeerde belastingverliezen staat de post winstbelasting op nul. Heijmans heeft voor € 258 miljoen aan belastingverliezen die voor ca. € 155 miljoen gewaardeerd op de balans staan. De helft van de belastingverliezen verdampt in 2025.

Op basis van de geboekte voortgang van de onderneming is de RvB in het voorjaar van 2018 in overleg gegaan met het bankensyndicaat, toen bestaande uit ABN-AMRO, ING, Rabobank en KBC, en zijn in mei 2018 nieuwe financieringsafspraken gemaakt. De financiering is verlengd tot juli 2022 met aangepaste voorwaarden. De totale faciliteit is versneld teruggebracht van € 156 miljoen naar € 121 miljoen en KBC is uit het syndicaat genomen. In het zekerhedenpakket zijn geen wijzigingen doorgevoerd. De afspraken bevatten een reductie van de rentemarge, een

aanpassing van de average leverage ratio, en er is een nieuwe ratio, de solvency ratio full year, geïntroduceerd. De intrest cover en leverage ratio zijn ongewijzigd gebleven. Heijmans voldeed in 2018 ruimschoots aan de gewijzigde convenanten.

Wat betreft schuldreductie is al genoemd dat Heijmans in staat is geweest de faciliteit versneld te reduceren tot € 121 miljoen. De net cash positie was per einde jaar behoorlijk verbeterd, met € 17 miljoen, tot €31 miljoen. Wat nog belangrijker is, is dat de gemiddelde schuld in 2018 significant is afgenomen met €84 miljoen, ook indien rekening wordt gehouden met de opbrengst van de verkoop van de buitenlandse dochterbedrijven. Het cashmanagement, enorm belangrijk in een bedrijf als Heijmans, is goed op orde.

Outlook

De heer Hillen haalt aan dat het netto resultaat van Heijmans over 2018 gelijk is aan dat over 2017, maar dat in de cijfers over 2017 de boekwinst van de verkoop van de buitenlandse dochters was verwerkt. De winst over 2018 is op eigen kracht gerealiseerd en alle bedrijfsonderdelen hebben daaraan bijgedragen. De RvB verwacht dat de totale omzet over 2019 op ongeveer hetzelfde niveau als dat van 2018 zal liggen. Bij Infra zal sprake zijn van een lichte daling door het selectieve aannemebeleid als gevolg van niet optimale marktcondities. Uitgaande van gelijkblijvende marktomstandigheden verwacht de RvB in 2019 een verdere verbetering van het overall resultaat. De corporate financiering is aangepast en is mede door de afspraken met de cumprefhouders op een goed gebalanceerd niveau. Tijdens de AVA vorig jaar heeft de RvB duidelijk aangegeven dat over het boekjaar 2018 geen dividend was te verwachten. Vandaag geeft de RvB aan dat dividend over 2019 niet kan worden toegezegd, maar dat het ook niet bij voorbaat wordt uitgesloten.

Strategie

Afgelopen jaar is de strategie herijkt en is een lange termijn visie bepaald. De strategische agenda is niet helemaal nieuw, maar is tevens een bundeling van ontwikkelingen en initiatieven waar Heijmans al mee bezig is en die naar een hoger niveau worden getild. De lange termijn ambitie is specifiek gedefinieerd door het formuleren van zogenaamde 'bold statements'. De ambitie van Heijmans is het creëren van een gezonde leefomgeving door te ontwikkelen, te bouwen en te verbinden. Maar ook door digitalisering en het realiseren met elkaar te combineren: Heijmans, makers van een gezonde leefomgeving. Een gezonde leefomgeving is ook een duurzame omgeving. De visie van Heijmans is dat zij het goed wil doen voor de klant, en daarom wordt de eindgebruiker als uitgangspunt genomen bij alles wat Heijmans bedenkt en maakt.

De strategie richt zich op 2023, het jaar waarin Heijmans honderd jaar bestaat. Er zijn drie richtinggevendende pijlers geformuleerd, Verbeteren, Verslimmen en Verduurzamen.

Verbeteren gaat o.a. over veiligheid, grip op projecten, betere risicobeheersing en de kwaliteit van de organisatie. Bij dat laatste moet gedacht worden aan het terugbrengen van het verloop, beheersing van het ziekteverzuim, het versterken van leiderschap en het vergroten van betrokkenheid van medewerkers. Deze zaken komen samen in het programma Focus, Discipline, Excellence.

Verslimmen omvat de digitale tweeling van alle (bouw)opgaves, de verbinding tussen de fysieke en digitale wereld. Hieruit wordt informatie gehaald waarmee gebruikers beter worden bediend op het gebied van comfort, veiligheid en efficiënt gebruik. Het doel is om in 2023 voor elke opgave een digitale tweeling te hebben. Ook datagedreven diensten maken deel uit van Verslimmen. Heijmans ziet op dit vlak veel kansen en stelt zich tot doel om in 2020 minimaal tien nieuwe datagedreven diensten aan te kunnen bieden. In het kader van Verslimmen wordt ook gekeken naar ontwikkelingen op het gebied van maaktechnologie, naar de vraag of processen en producten

meer gestandaardiseerd kunnen worden. Voorts vallen innovaties als Bikescout en BeSense onder Verslimmen.

Verduurzamen was als langer onderdeel van het programma 'de contouren voor morgen' en is feitelijk een 'license to operate'. Hierin wordt het verschil gemaakt door duurzaam te ontwerpen en te bouwen, met oog voor alternatieven en decentrale energiewinning, efficiënt gebruik van energie, ruimte en materiaal voor optimaal comfort en beleving. Aandacht voor duurzaamheid in de gebouwde omgeving wordt steeds belangrijker. Heijmans wil zich concentreren op CO2-neutraliteit, 100% energieneutrale oplossingen en circulair bouwen. Recyclebare materialen en verpakkingen hebben daarbij ook de aandacht. Heijmans wil de gebieden waar zij werkt met een betere ruimtelijke kwaliteit achterlaten en werkt daarbij aan biodiversiteit, klimaatadaptatie en veiligheid. Een mooi voorbeeld van de verbetering van de kwaliteit van de natuurlijke omgeving is de wijk Hoogkamer in Voorhout, een van de eerste projecten waar Heijmans een green label A heeft gescoord.

Afsluitend stelt de heer Hillen dat Heijmans, met de inzet en energie van alle medewerkers, afgelopen jaar goede stappen heeft gezet om van Heijmans weer een gezond bedrijf te maken. De RvB ziet de toekomst met vertrouwen tegemoet. Hij dankt de aanwezigen voor hun aandacht.

De Voorzitter dankt de heren Hillen en Janssen voor hun toelichting. Met enige trots kan gesteld worden dat Heijmans winst heeft gemaakt met inbreng van al haar onderdelen en dankzij het resultaatgericht werken van velen binnen Heijmans en de inzet van de RvB. De strategie is erop gericht om het bedrijf nog sterker te maken en de contouren te schetsen van waar Heijmans op de lange duur voor wil staan. Dat gezegd hebbende, geeft hij gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer Den Ouden (VEB) vraagt naar Zuidasdok. Volgens de media is er enige vertraging in de herijkingsfase en wordt beweerd dat de grondstofprijzen en de prijzen van onderaannemers hoger zijn dan begroot. Wat betekent dat voor de resultaatperspectieven van dit project? Hij respecteert het besluit van de heer Hillen om niet verder in te gaan op het dossier Wintrack, maar wil toch vragen waarom arbitrage waarschijnlijk is. Dit zou dan, na de Wilhelminasluis, weer een arbitragezaak zijn waarin Heijmans is betrokken. Wat doet dit met de reputatie van Heijmans? Ten slotte vraagt hij wat de inbreng van Heijmans is in Feyenoord City, welk financieel beslag legt dat?

De heer Abrahamse vraagt of het arbitrale vonnis inzake de Wilhelminasluis voor Heijmans tot nadere schade heeft geleid en wat de planning voor oplevering is. Ten tweede vraagt hij waarom er op grond is afgewaardeerd terwijl grond een schaars bezit lijkt gezien de enorme vraag naar woningbouw. Ten slotte vraagt hij hoe het gaat met de Heijmans One.

De heer Hillen beantwoordt de vragen over de genoemde projecten. Ten eerste Zuidasdok waarin Heijmans 15% participatie heeft. Het klopt dat de herijkingsfase langer duurt dan gepland. Dat heeft onder meer te maken met het grote aantal wijzigingen in het ontwerp, bijvoorbeeld door het toevoegen van extra sporen en het ontwerp van het station. Het is een complexe opgave en hierover wordt constructief overlegd met de opdrachtgever. Er wordt hard gewerkt aan het integrale voorlopig ontwerp dat op korte termijn wordt ingediend. Vooruitlopend op de afsluiting van de herijkingsfase hebben partijen overeenstemming bereikt over de buitendienststelling van de sporen in verband met voorbereidende werkzaamheden. Deze worden verricht in de komende maanden, ook in een aantal weekenden, om verdere vertraging te voorkomen. Dit is in een nadere regeling met de opdrachtgever afgesproken. Daar wil de heer Hillen het wat Zuidasdok betreft bij laten. Wat betreft Wintrack verwijst de heer Hillen naar wat hij daarover heeft gezegd in zijn inleiding, arbitrage lijkt onvermijdelijk. Op de vraag of arbitrageprocedures schadelijk zijn voor het imago van

Heijmans antwoordt de heer Hillen dat Heijmans niet vaak arbitreert, er worden ook geschillen opgelost door minnelijke regelingen. Soms is er meer helderheid nodig voordat partijen tot elkaar komen, en die helderheid kan in een arbitrage worden verkregen. Heijmans heeft door de arbitrale processen geen imagoschade geleden.

Ten aanzien van de Heijmans One geldt dat daar, ook van corporaties en beleggers, veel belangstelling voor is. Heijmans heeft er de afgelopen periode veel van verkocht en geplaatst. Op de laatste vraag wordt geantwoord dat Feyenoord City Heijmans beperkt financieel beslag kost.

De heer Janssen antwoordt op de vraag van de heer Abrahamse over de grondposities dat als de te realiseren waarde onder de aanschafprijs komt, er wordt afgewaardeerd. Als de te realiseren waarde hoger wordt dan de aanschafprijs, dan wordt niet opgewaardeerd. Dat betekent dat op het moment dat de grond in ontwikkeling gaat en de waarde hoger blijkt, deze hogere waarde in de vastgoedresultaten en niet in de woningbouwresultaten komt. Heijmans heeft ook de ambitie om in Vastgoed de komende jaren door te groeien qua marge. Deze is nu rond de 5,6%, de ambitie is een marge tussen de 6% en 8% te bereiken. Daar komt de meerwaarde dan in terug.

De heer Den Ouden (VEB) noemt dat Heijmans in het jaarverslag heeft gemeld dat indien in 2023 geen CO2-neutraliteit is gehaald er gecompenseerd wordt. Hoe gaat dat, heeft dat gevolgen voor de resultaatpotentie van de onderneming, komen er voorzieningen op lopende projecten?

De heer Hillen antwoordt dat ook op dit moment compensaties gelden voor CO2-uitstoot van bepaalde processen, bijvoorbeeld asfalt. Dat zal zo blijven en hij denkt dat het beheersbaar is omdat het een natuurlijk proces is omdat de maatschappij steeds CO2-neutraler wordt. Over wat de bandbreedte van compensaties kunnen zijn kan hij zich nu echter niet uitlaten.

De heer Altena (VBDO) zegt dat het mooi is dat de pijler verduurzaming zijn verdiende en geïntegreerde plaats krijgt in de vernieuwde strategie van Heijmans. De eerste vraag is of Heijmans inzichtelijk kan maken hoe zij anticipeert op de mogelijkheden binnen de energietransitie om de bebouwde omgeving energieneutraal of zelfs netto energie-opwekker te maken? Zijn tweede vraag heeft betrekking op de stelling van Heijmans over het actief moneteriseren van niet-financiële positieve waarden en het inzichtelijk maken van de bespaarde CO2-uitstoot voor eindgebruikers. Heeft Heijmans inzichtelijk wat de waarde is voor de klant of eindgebruiker van klimaatadaptieve maatregelen? Kan Heijmans aangeven of de aanpak van moneteriseren van abstracte waarden zoals milieu en biodiversiteit effectief is met betrekking tot stimuleren van bewustmaken aan de ene kant maar ook besluitvorming inzake klimaatkwesities bij klanten? Zijn derde vraagt luidt waarom Heijmans het aantal materiele sustainable development goals (SDG's), waarvan aan subdoelen wordt bijgedragen, heeft teruggebracht van negen over 2017 naar vijf over 2018, en zijn er in de SDG impactanalyse ook eventuele negatieve bijdragen van bedrijfsactiviteiten op het behalen van de SDG's meegenomen?

De heer Hillen antwoordt op de tweede vraag over de waarde van energie-gerelateerde maatregelen dat steeds meer, maar nog niet voldoende, wordt gekeken naar de toekomstwaarde van een nieuwe woning en dat daarbij ook wordt gekeken wat energiezuinigheid van de woning oplevert in de waardebepaling naar de toekomst toe. Het is ook zo dat institutionele beleggers en corporaties alleen woningen afnemen als die duurzaam zijn. Voor de bestaande bouw is het complexer, de verduurzamingsopgave is heel groot. In debat met de overheid is door marktpartijen geopperd om de hypotheekrenteaftrek te laten corresponderen met de energiezuinigheid van een woning, dus hoe energiezuiniger de woning, hoe meer hypotheekrenteaftrek. De heer Hillen is er een voorstander van om te bekijken hoe middelen als hypotheekrenteaftrek ingezet kunnen worden om mensen te stimuleren te investeren in energiebesparende maatregelen in relatie tot de

langere termijn van het terugverdienen daarvan. Immers niet iedereen kan zich die investeringen zomaar veroorloven.

De uitdagingen van Heijmans hebben betrekking op energieneutraliteit en de basis daarvan wordt neergelegd in gebiedsontwikkeling. Het is wel zaak om de balans van de doelstellingen voortdurend op te maken. Als er een doelstelling is waarin versneld kan worden, zal deze aangescherpt worden. Een voorbeeld waarin in een groter geheel naar CO2 wordt gekeken is de voorgenomen samenwerking met BAM op het gebied van asfalt. Die samenwerking kan ten koste gaan van de CO2-footprint van Heijmans zelf, maar Heijmans kijkt daarbij naar de totaliteit. Zo biedt de samenwerking kansen om CO2-uitstoot door asfaltproductie terug te brengen door bijvoorbeeld betere asfaltcentrales.

De heer Janssen antwoordt op de vraag over de SDG's dat Heijmans bewust meer focus heeft aangebracht. Wat zijn de SDG-goals waarin Heijmans echt impact kan maken? Als het breed wordt beschouwd kan overal wel iets aan worden gedaan met het risico dat nergens echte impact wordt gemaakt. Daarom heeft Heijmans de SDG's teruggebracht van negen naar vijf.

De heer Huijbers vraagt of Heijmans een visie heeft op de CO2-reductie doelstellingen die de overheid voor 2030 heeft bepaald, met name voor infrastructurele werken.

De heer Hillen antwoordt dat in de uitvragen van Rijkswaterstaat verduurzaming terugkomt in de EMVI-criteria. Heijmans heeft in haar eigen strategie ook CO2-doelstellingen opgenomen en sorteert daarmee voor op de doelstellingen van de overheid. Heijmans heeft bijvoorbeeld ook de convenanten voor duurzaam asfalt en duurzaam beton getekend.

De heer Den Ouden (VEB) noemt dat Heijmans in het jaarverslag schrijft dat zij op de goede weg is. Zijn vraag luidt wanneer Heijmans de beoogde eindbestemming bereikt. Zijn tweede vraag is welke investeringen nodig zijn voor de strategie. Ten slotte heeft hij een vraag over risicobeheersing. Heijmans zegt dat de implementatie van GRIP wordt afgemaakt. Welke risico's loopt Heijmans op dit moment, in het bijzonder bij Infra?

De heer Hillen antwoordt op de eerste vraag dat Heijmans er inderdaad nog niet helemaal is, dat zou met de resultaten die vandaag zijn gepresenteerd ook wat mager zijn. Daarom past bescheidenheid. Echter, Heijmans is wel degelijk op de juiste weg. Daarom luidt de outlook dat niet alleen wordt gestreefd naar volume- maar ook naar margestijging. Wat betreft risicobeheersing binnen Infra geldt dat de voorspelbaarheid op een nog hoger niveau moet komen. Dat wil overigens niet zeggen dat die voorspelbaarheid altijd negatief is, er is een bandbreedte en die kan zowel negatief als positief zijn. Naast het GRIP-programma moet Heijmans ook een cultuuromslag moet maken. De mindset en het gedrag van mensen moet veranderen, en mensen moeten worden opgeleid. Zo'n traject kost enige tijd, maar Heijmans is daarin goed op weg.

De heer Janssen voegt daaraan toe dat Heijmans een lerende organisatie is. De lessen van vandaag worden toegepast in nieuwe projecten. Dat is een continu proces. Dat gebeurt ook in het GRIP-programma, alles wat in projecten gebeurt wordt op basis daarvan vastgelegd en dient ter lering.

Wat betreft investeringen in relatie tot de strategie antwoordt de heer Janssen dat het niet gaat om significante bedragen. Verbeteren en Verduurzamen maken deel uit van de bedrijfsprocessen. Voor Verslimmen wordt wel geïnvesteerd, daarbij moet gedacht worden aan ettelijke miljoenen per jaar, niet heel significant.

De Voorzitter sluit af door te zeggen dat de strategie en de cultuuromslag een robuust en veelomvattend programma is dat zeker nog een aantal jaren hoog op de agenda staat totdat het helemaal in de haarvaten van de onderneming en haar medewerkers is doorgedrongen. Het is zeker complex, maar er wordt voortgang geboekt.

3b. Behandeling van het verslag van de RvC

In het verslag van de RvC, opgenomen in het Jaarverslag Heijmans 2018 op pagina 77-82, zijn onder andere aangegeven de frequentie van vergaderen en de onderwerpen die besproken zijn binnen de RvC maar ook met de RvB. Tevens is een toelichting opgenomen op de activiteiten van de Auditcommissie, de Selectie- en benoemingscommissie en de Remuneratiecommissie. De Voorzitter voegt hieraan toe dat de RvB de goede gewoonte heeft om in zijn overwegingen vroegtijdig de RvC of individuele commissarissen te betrekken zodat zij reflectie kunnen geven voordat de RvB tot een definitief besluit komt.

Niemand maakt van de gelegenheid gebruik vragen te stellen.

3c. Behandeling van het bezoldigingsbeleid in 2018

De Voorzitter geeft het woord aan S. van Keulen, voorzitter van de Remuneratiecommissie, voor een toelichting op het bezoldigingsbeleid in het afgelopen jaar.

De wijze waarop de bezoldiging van de leden van de RvB tot stand komt, ligt vast in het remuneratiebeleid dat geldt vanaf 1 januari 2010 en dat is opgenomen in het Remuneratierapport. In het Remuneratierapport is gemotiveerd waarom de RvC heeft besloten aan de leden van de RvB een variabele beloning toe te kennen. Daarbij gaat het om twee componenten, de korte- en lange termijn variabele beloning. Aan beide componenten zijn zowel financiële als kwalitatieve doelstellingen verbonden. Beide leden van de RvB hebben 100% gescoord op de korte termijn doelstellingen wat resulteert in een uitkering van 50% van het vast overeengekomen salaris. Bij financiële doelstellingen moet gedacht worden aan EBITDA, solvabiliteit en nog een aantal andere ratio's. Bij de niet-financiële doelstellingen gaat het met name om organisatorische maatregelen en risicomangement. De lange termijn doelstellingen zijn over het boekjaar 2018 niet van toepassing op de heer Janssen gezien zijn benoeming per 30 oktober 2017. De RvC heeft geoordeeld dat de heer Hillen op zijn lange termijn doelstellingen over het tijdvak 2016-2018 een score heeft behaald van 75% wat resulteert in een uitkering van 37,5% van het vast overeengekomen salaris.

Er worden geen vragen gesteld over dit onderwerp.

4. Vaststelling jaarrekening, resultaatbestemming en decharge

Voordat de jaarrekening 2018 wordt behandeld, geeft de Voorzitter het woord aan de heer W.P. de Pater om een toelichting te geven op de door EY uitgevoerde controle.

De heer De Pater, namens EY de externe accountant, gaat in op de controle 2018, de uitkomsten daarvan, een aantal key audit matters en de communicatie en interactie met Heijmans. De controle 2018 betreft zowel de enkelvoudige als de geconsolideerde jaarrekening over 2018. Daarbij wordt ook bekeken of het bestuursverslag voldoet aan de wettelijke eisen, dat wil zeggen verenigbaar is met de jaarrekening en ook geen materiële onjuistheden bevat. Ook is gekeken naar de duurzaamheidsinformatie, de zogenaamde niet-financiële informatie. Daarover is een apart assurance rapport uitgebracht, opgenomen in het jaarverslag. De controle wordt uitgevoerd door

een deskundig team van accountants en specialisten op het gebied van o.a. automatisering, tax en waardering grondposities. De controle wordt risicogericht aangepakt en zodanig dat met een hoge mate van zekerheid kan worden aangegeven dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft. Materialiteit, de maximale afwijking in de cijfers die EY acceptabel vindt, is een belangrijk aspect van de controle. De materialiteit voor de controle bij Heijmans is afgelopen jaar op € 7,6 miljoen bepaald. Op basis van de materialiteit en de ingeschatte risico's is de aard en diepgang van de werkzaamheden nader uitgewerkt. Dat geldt ook voor bijvoorbeeld een aantal joint ventures, waarvoor andere accountants actief zijn. De controle daarvan heeft plaatsgevonden onder aansturing van EY.

De uitkomsten van de controle hebben ertoe geleid dat zowel voor de geconsolideerde als de enkelvoudige jaarrekeningen een goedkeurende controleverklaring is afgegeven. De jaarrekening is opgesteld op basis van uitgangspunten van continuïteit die door EY zijn beoordeeld. Er wordt gekeken naar beschikbaarheid van werkkapitaal en naar winstpotentieel voor de komende jaren. Het assurance rapport over de duurzaamheidsinformatie heeft een zogenaamde beperkte mate van zekerheid. Vervolgens komen de key audit matters, de belangrijkste risicogebieden, aan de orde. Vaak zijn dit significante niet-routinematige transacties of zaken die een hoge mate van schatting of oordeelsvorming vereisen. De financiering en convenanten vormen wat EY betreft over 2018, in tegenstelling tot het jaar daarvoor, geen key audit matter. Key audit matters over 2018 zijn ten eerste verantwoording projectresultaten: waardering onderhanden werk, de schattingsprocessen die worden uitgevoerd, projectcalculaties, verwachte bestedingen, dus de estimate to complete op belangrijke werken, maar ook contracten, waardering meerwerk en claims. Uiteraard zijn ook projecten besproken met het bestuur. In het bijzonder de Wilhelminasluis, Wintrack en Zuidasdok. Voor Wintrack gold een verhoogde schattingonzekerheid, daarover is een toelichting opgenomen in 6.30 van de jaarrekening. Tweede key audit matter betreft de waardering van goodwill, met name bij Utiliteit. De headroom, de ruimte die er zit tussen de verdien capaciteit en het bedrag aan goodwill dat er op de balans staat, is toegenomen bij Utiliteit. Dat betekent dat Utiliteit een positieve ontwikkeling heeft laten zien. EY heeft gekeken naar de prognoses van resultaten en cashflows en parameters die in de modellen gehanteerd worden. Op basis daarvan kan EY zich verenigen met de waardering zoals die in de jaarrekening is opgenomen. De derde key audit matter betreft de waardering van de strategische grondposities. Ook daar spelen schattingsprocessen een belangrijke rol en zijn niet alleen interne maar ook externe factoren als politieke besluitvorming en zaken rondom ruimtelijke ordening van belang. EY heeft de grondposities kritisch bekeken en ook de eigen vastgoedspecialisten daarbij betrokken. Daarop is geconcludeerd dat EY zich kan verenigen met de waardering. Laatste key audit matter betreft de waardering van de uitgestelde belastingvorderingen, de verliescompensatie en de waardering die daaraan gegeven is. Die hangt voor een groot deel samen met de prognoses ten aanzien van toekomstige fiscale winstgevendheid. Ook hier kan EY zich verenigen met de waardering. Ten slotte de samenwerking met de RvB, Auditcommissie en RvC. Het auditplan van EY wordt met de Auditcommissie besproken. Na instemming gaat EY aan de slag met de controle. Daaruit volgt onder meer de management letter waarin aanbevelingen worden gedaan ten aanzien van de interne beheersing van de organisatie op een aantal vlakken. De belangrijkste opmerkingen ten aanzien van die managementletter staan vermeld in de risicoparagraaf van het bestuursverslag. Aan het einde van de controle volgt het accountantsverslag dat uitvoerig is besproken met de RvB, Auditcommissie en RvC. Dat verslag bevat ook de wettelijk verplichte zaken. De discussies met RvB, RvC en Auditcommissie zijn inhoudelijk en verlopen in een betrokken sfeer. De samenwerking en de relatie met de onderneming is op alle vlakken transparant en positief kritisch. Hiermee sluit de heer De Pater zijn toelichting af.

De Voorzitter geeft gelegenheid tot het stellen van vragen aan de heer De Pater.

De heer Den Ouden (VEB) heeft vragen over de jaarrekening. Hoe kan het dat € 94 miljoen van de waarde van strategische grondposities van totaal € 127 miljoen in exploitatie is? Dan hoort het toch bij onderhanden werk? Ten tweede komt hij op een bedrag van ca. € 300 miljoen aan grondposities, inclusief deelnemingen, en leest hij dat Heijmans ook gaat investeren in grondposities. In relatie tot het eigen vermogen van € 150 miljoen lijkt dat heel veel, zeker als het een keer tegenzit. Vervolgens stelt hij dat de afboeking van € 37 miljoen op het eigen vermogen wegens de herverzekering van de pensioenen belemmerend heeft gewerkt op de mogelijkheid om dividend uit te keren. Waarom heeft Heijmans dat gedaan? Ten slotte, hoe stringent is het werkkapitaalbeheer geweest, de werkkapitaalpositie is met € 50 miljoen is verslechterd.

De heer Janssen antwoordt dat de strategische grondposities bestaan uit twee onderdelen. Er zijn posities die op dit moment een agrarische bestemming hebben maar waarvan de verwachting is dat de bestemming daarvan zal wijzigen, de zogenaamde koude posities. Daarnaast zijn er posities die al in enige mate worden voorbereid op bebouwing. Tezamen telt dat op tot € 127 miljoen en dat vindt Heijmans een verantwoord niveau dat zij wil handhaven door bescheiden investeringen te doen. Voorts heeft Heijmans voor ca. € 40 miljoen aan verplichtingen en ca. € 120 miljoen aan voorwaardelijke verplichtingen. Voor die laatste categorie geldt dat pas wordt afgenomen nadat aan voorwaarden is voldaan. Deze leiden niet allemaal tot aankoop, maar op het moment dat dat wel het geval is betekent dat ook dat ze te ontwikkelen zijn. Ten aanzien van de pensioenen zegt de heer Janssen dat het besluit tot herverzekering is voorbehouden aan het bestuur van het ondernemingspensioenfonds. Het besluit wordt overigens ondersteund door de onderneming. Uiteraard is de RvB zich bewust van de afweging tussen solvabiliteit en een actief op de balans. Dat actief bracht ook een mogelijke verplichting met zich mee, namelijk het risico om te moeten bijstorten als het in de toekomst tegen zou zitten. De verslechtering van werkkapitaal wordt niet herkend, sterker nog, het werkkapitaal is wel degelijk verbeterd. Wel is het zo dat een aantal grote Infra projecten met voorfinanciering is opgeleverd gedurende het jaar, maar dat is meer dan gecompenseerd door verbeteringen in onderhanden werkposities in de andere sectoren.

De heer Den Ouden (VEB) vraagt aan de heer De Pater (EY) of het aantal gerapporteerde controleverschillen in de loop van de tijd toe- of afneemt en of de aard van de verschillen verandert. Ten tweede, bij de key audit matters hoort ook de verantwoording van de projectresultaten en de waardering van het onderhanden werk. Daarbij heeft EY geconcludeerd dat de gegeven toelichting toereikend is. Vorig jaar verklaarde EY dat de toelichting adequaat was. Heeft het verschil in formulering betekenis?

De heer De Pater antwoordt op de laatste vraag dat daar sprake is van een ander woordgebruik voor min of meer hetzelfde. Over de controleverschillen gaat hij niet in detail, immers EY geeft een oordeel over de jaarrekening als geheel, maar hij zegt wel dat de verschillen beperkt zijn en over het algemeen van dezelfde aard.

De heer Den Ouden (VEB) heeft nog twee vragen. Joint ventures en deelnemingen zijn, in tegenstelling tot de eigen grondposities, geen key audit matter terwijl daar ook behoorlijke grondposities in zitten. Hoe komt dat? Ten tweede vinden stakeholders een goede solvabiliteit aantrekkelijk want dat brengt een dividend dichterbij. De vraag is of EY bij het beoordelen van de impairment test kritisch genoeg geweest.

De heer De Pater antwoordt dat EY met vastgoedposities in joint ventures op dezelfde manier omgaat als met de vastgoedposities in volledige eigendom, met dien verstande dat EY dat niet zelf doet. Dat doet de accountant van de joint venture die onder instructie van EY controleert en van

wie EY de rapportage kritisch beoordeelt. Op de tweede vraag antwoordt de heer De Pater dat EY altijd kritisch controleert, en dat kan tot gevolg hebben dat gronden moeten worden afgewaardeerd. De specifieke afwaardering in het afgelopen jaar houdt verband met op dat moment duidelijk gewijzigde omstandigheden. Dit gezegd hebbende stelt hij dat EY zich kan verenigen met de waarderingen zoals deze in de jaarrekening zijn opgenomen.

Er zijn verder geen vragen en de Voorzitter gaat over tot behandeling van agendapunt 4a.

4a. Behandeling en vaststelling van de jaarrekening 2018

De Voorzitter geeft aan dat de RvC adviseert om de door de RvB opgemaakte jaarrekening over 2018 vast te stellen. EY heeft de jaarrekening gecontroleerd en voorzien van een goedkeurende verklaring op 21 februari 2019. De vaststelling van de jaarrekening brengt met zich mee dat het resultaat over het boekjaar 2018, een bedrag van €20 miljoen, wordt toegevoegd aan de reserves. Voordat tot stemming wordt overgegaan geeft de Voorzitter het woord aan de notaris, de heer Raoul Hagens.

De heer Hagens begint met een mededeling over het geplaatste kapitaal en de stemmen die aanwezig zijn. Het geplaatst kapitaal van Heijmans bestaat uit cumulatief preferente financieringsaandelen B (cumprefs) en gewone aandelen. Van de cumprefs zijn 2.255.000 stuks vertegenwoordigd met in totaal 2.881.890 stemmen (1,278 stem per aandeel). Heijmans kent 21.409.169 gewone aandelen en certificaten daarvan en op zeven na zijn alle gewone aandelen en certificaten ter vergadering vertegenwoordigd. Dat is in totaal 642.274.860 stemmen (dertig stemmen per certificaat). Stichting AK heeft 21.409.162 certificaten uitgegeven. 1.442.520 certificaten zijn in deze zaal aangemeld en aanwezig met stemrecht ofwel circa 6,7%. Daarnaast hebben houders van 4.936.557 certificaten ofwel ongeveer 23% een steminstructie aan de notaris gegeven.

Agendapunt 4a, vaststelling van de jaarrekening Heijmans N.V. over het boekjaar 2018, wordt in stemming gebracht.

Uitslag stemming:

Voor het besluit zijn 640.203.330 stemmen.

Tegen het besluit zijn 3.122.340 stemmen.

Er zijn 1.627.680 onthoudingen.

Dit betekent dat 99,5% van de stemmen is uitgebracht vóór de vaststelling van de jaarrekening. De Voorzitter constateert dat de jaarrekening van Heijmans N.V. over het boekjaar 2018 is vastgesteld.

4b. Resultaatbestemming boekjaar 2018

Heijmans voert een dividendbeleid waarbij – bijzondere omstandigheden daargelaten – wordt gestreefd naar een pay out ratio van 40% van de winst na belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening. Het is de afgelopen jaren niet tot uitkering gekomen. Op grond van de statuten artikel 31 lid 2 zal aan de houders van preferente financieringsaandelen B een bedrag worden uitgekeerd van in totaal circa € 3,5 miljoen ten laste van de vrij uitkeerbare reserves. De RvB heeft, onder goedkeuring van de RvC, besloten, met het oog op het belang van het herstel van de balans, over 2018 geen dividend over gewone aandelen uit te keren. Dit is derhalve geen stempunt.

Van de gelegenheid tot het stellen van vragen wordt geen gebruik gemaakt.

4c. Verlening van decharge aan de leden van de RvB voor hun bestuur in 2018

Er wordt voorgesteld over te gaan tot verlening van decharge aan de leden van de RvB voor hun bestuur in 2018.

Er zijn geen vragen en het agendapunt wordt in stemming gebracht.

Uitslag stemming:

Voor het besluit zijn 642.741.570 stemmen.

Tegen het besluit zijn 247.980 stemmen.

Er zijn 1.627.680 onthoudingen.

Dit betekent dat 100% van de stemmen is uitgebracht voor het voorstel. De Voorzitter constateert dat decharge is verleend aan de RvB over het boekjaar 2018, waarvoor dank.

4d. Verlening van decharge aan de leden van de RvC voor het door hen uitgeoefende toezicht in 2018

Er wordt voorgesteld over te gaan tot verlening van decharge aan de leden van de RvC voor het door hen uitgeoefende toezicht in 2018.

Er zijn geen vragen en er wordt tot stemming overgegaan.

Uitslag stemming:

Voor het besluit zijn 642.906.090 stemmen.

Er zijn 67.980 tegenstemmen.

Er zijn 1.807.680 onthoudingen.

Dit betekent dat 100% van de stemmen is uitgebracht voor het voorstel. De Voorzitter constateert dat decharge aan de RvC is verleend over het boekjaar 2018 en dankt de aandeelhouders daar uitdrukkelijk voor.

5. Samenstelling raad van commissarissen Heijmans N.V.

5a. Samenstelling raad van commissarissen

Overeenkomstig het rooster van aftreden treedt de heer S. van Keulen af na afloop van deze AVA. Hij is niet herbenoembaar. Ook de Voorzitter treedt af na afloop van deze vergadering, hij is herbenoembaar. Hij geeft voor een verdere toelichting het woord aan de heer Van Keulen.

Voor de vacature die ontstaat door het aftreden van de heer Vollebregt geldt het aanbevelingsrecht van de Ondernemingsraad. De RvC heeft besloten één vacature open te stellen, te weten de vacature die ontstaat door het aftreden van de heer Vollebregt. De RvC heeft ook besloten om de RvC na het aftreden van de heer Van Keulen te laten bestaan uit vijf leden.

5b. Gelegenheid tot het doen van aanbevelingen ter vervulling van de onder a) genoemde vacature.

De vergadering wordt in de gelegenheid gesteld aanbevelingen te doen voor de vacature die is gesteld. De vergadering doet geen aanbevelingen.

5c. Voorstel tot herbenoeming van de heer Sj.S. Vollebregt als lid van de raad van commissarissen

Voor de vacature die ontstaat door het aftreden van de heer Sj.S. Vollebregt, draagt de RvC – mede op basis van de profielschets RvC Heijmans N.V. en op basis van zijn kennis en ervaring – de heer Sj.S. Vollebregt voor ter herbenoeming als lid van de RvC voor een periode van vier jaar, deze periode vangt aan per de afloop van de deze AVA en eindigt per de afloop van de jaarlijkse AVA in 2023. De motivering voor de voordracht tot herbenoeming is als bijlage bij deze agenda gevoegd. De OR van Heijmans heeft geen aanbevelingen gedaan, en ondersteunt de herbenoeming van de heer Vollebregt.

De heer Van Keulen geeft gelegenheid tot het stellen van vragen, daar wordt geen gebruik van gemaakt. Er wordt overgegaan tot stemming.

Uitslag stemming:

Voor het besluit zijn 644.324.190 stemmen.

Er zijn 67.980 tegenstemmen.

Er zijn 60 onthoudingen.

Dit betekent dat 100% van de stemmen is uitgebracht voor het voorstel. De Voorzitter constateert dat hij is herbenoemd tot commissaris van Heijmans N.V. voor de duur van vier jaar en bedankt de aandeelhouders voor het vertrouwen.

5d. Rooster van aftreden

Conform het rooster van aftreden zijn mevrouw Boumeester en de heren Van Gelder en Icke aftredend na afloop van de AVA in 2020. De RvC buigt zich over de opvolging. In de afwegingen ter zake zal continuïteit binnen de RvC zwaar wegen.

5e. Profielschets RvC

De Profielschets RvC wordt van tijd tot tijd herzien. De RvC ziet aanleiding de Profielschets op enige punten aan te passen zodat deze aansluit bij de visie van de RvC ten aanzien van omvang en samenstelling van de RvC. De RvC legt de aangepaste Profielschets ter consultatie voor aan de vergadering. De Voorzitter geeft gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer Den Ouden vraagt wat precies die belangrijkste wijzigingen zijn? Ook stelt hij dat voldoende beschikbaarheid in het geval de vennootschap in de problemen raakt zou moeten worden opgenomen in het profiel. Hij ziet nogal eens dat commissarissen afhaken in zo'n geval.

De Voorzitter antwoordt dat in het geval van Heijmans inderdaad geldt dat de RvC in het recente verleden noodgedwongen heel veel aandacht heeft moeten geven aan de onderneming, én dat hij kan constateren dat niet één van de commissarissen zich daaraan heeft onttrokken.

De Voorzitter vraagt mevrouw Boumeester verder toe te lichten. Zij antwoordt dat het niet om hele significante verschillen gaat, maar er zijn in lijn met de corporate governance aandachtsgebieden toegevoegd en de schets is gecompriemd omwille van de leesbaarheid.

6. Statutenwijziging

De Voorzitter meldt voor de goede orde dat de toelichting op de voorgenomen statutenwijziging die eerder met de agenda voor deze vergadering is gepubliceerd, in enigszins aangepaste vorm is gepubliceerd op 5 april jongstleden. De gewijzigde cursieve tekst in de toelichting beoogt een verduidelijking door aan te sluiten bij de omschrijving van de afspraken met de houders van preferente financieringsaandelen B (hierna: cumprefs) die is gegeven in (de toelichting bij) het persbericht van 21 januari 2019. De tekst van het ontwerpbesluit is niet inhoudelijk gewijzigd. De Voorzitter vraagt de heer Janssen de beoogde statutenwijziging in relatie tot de cumprefs toe te lichten.

Heijmans heeft in 2018 naar de kapitaalstructuur gekeken waarbij in eerste instantie is gefocust op de bankenfinanciering. Er is ook geconstateerd dat de balans verdere versterking behoeft en dat Heijmans in de komende jaren verder wil groeien naar een solvabiliteit van 30%. In de beschouwingen zijn de cumprefs betrokken, een vrij dure vorm van financiering, maar wel een die Heijmans op dit moment hard nodig heeft. Op termijn, als de winstgevendheid van het bedrijf dat toelaat, zou Heijmans het aantal uitstaande cumprefs op verantwoorde wijze willen afbouwen. Er zijn op dit moment 4,5 miljoen cumprefs geplaatst met een nominale waarde van € 0,21 cent per aandeel die zijn uitgegeven voor € 10,- per stuk. Dat betekent dat er € 44,1 miljoen agioreserve is. De cumprefs zijn gelijkelijk verdeeld over twee cumprefhouders, te weten Beleggingsfonds De Zonnewijser, onderdeel van Kempen, en Nationale Nederlanden. Het is een eeuwigdurend instrument, niet opeisbaar door de houders en er is geen verplichting tot aflossing. De coupon bedroeg over de afgelopen vijf jaar 7,9%. Iedere vijf jaar vindt een herziening van die coupon plaats, recent per 1 januari 2019.

In het licht van die herziening is Heijmans het gesprek met de cumprefhouders aangegaan. Cumprefhouders hebben ook de wens geuit dat er afgelost wordt op (feitelijk inkoop van) hun aandelen. Heijmans heeft gekeken naar een vorm van aflossing die verantwoord is en daar is het volgende voorstel uit naar voren gekomen. Allereerst wordt de coupon gereduceerd van 7,9% naar 7,21%. Voorts zijn er drie geconditioneerde aflossingselementen afgesproken. De eerste betreft het jaarlijks emissiemandaat. Dat is onderdeel 8 van deze agenda. Als dat mandaat wordt toegekend, dan zal de jaarlijkse coupon op de cumprefs in gewone (certificaten van) aandelen tegen de dan geldende koers worden uitbetaald. De cash die daarmee wordt uitgespaard, wordt gebruikt om de cumprefs af te lossen. Ten tweede, indien wordt besloten om dividend uit te keren op gewone (certificaten van) aandelen, wordt extra op de cumprefs afgelost. Dat betekent dat voor iedere euro dividend die op (certificaten van) gewone aandelen wordt uitgekeerd daarbovenop vijftig cent aan aflossing aan de cumprefhouders wordt betaald. Ten derde, indien wordt besloten tot uitkering van dividend op (certificaten van) gewone aandelen én de solvabiliteit op dat moment hoger is dan 30%, dan zal er nog een additionele aflossing plaatsvinden in contanten ter hoogte van de dividendcoupon over het afgelopen jaar. Ook is afgesproken dat de coupon met 1% zal worden gereduceerd indien de aflossingen ertoe leiden dat meer dan de helft van de cumprefs wordt afgelost.

Die aflossingen vinden plaats uit de agioreserve. Beide cumprefhouders zijn aanmerkelijk belanghouders die maken gebruik van een deelnemingsvrijstelling. Door uit de agioreserve te betalen, houden de deelnemers die fiscale status. Om de terugbetalingen uit de agioreserve mogelijk te maken is de voorgestelde statutenwijziging nodig.

Ten slotte noemt de heer Janssen de afwegingen die de RvB heeft gemaakt. Men kan naar cumprefs kijken als equity, er hoeft niet afgelost te worden en ze behoren ook tot het garantievermogen, volledig achtergesteld bij de bankenfinanciering. Aflossing van de cumprefs zou een effect op de solvabiliteit hebben van 5 à 6%. Dat is de ene kant.

Aan de andere kant is het ook een dure schuld. De coupon over de laatste 5 jaar is 7,9%, en wordt 7,21%, dat is vier keer zo hoog als wat voor de bankenfinanciering wordt betaald. Het is ook een duur instrument omdat het niet aftrekbaar is voor de vennootschapsbelasting. De visie van de RvB is dat het op korte termijn een gewenst instrument is, maar als de winstgevendheid van Heijmans zich verder verbetert, dan is het ook een duur instrument, en daarom wil Heijmans de uitstaande cumprefs op termijn op een verantwoorde wijze reduceren.

Wat betekent dat voor de certificaathouder? Ten eerste het rentevoordeel van 7,9% naar 7,213%, ongeveer €300.000. Dan afbouw van de cumprefs, die zal ook leiden tot een reductie van de absolute coupon. Ook als wordt afgelost neemt het absolute bedrag af. Als de koers van Heijmans stabiel blijft, dan is het effect op de winst per aandeel marginaal. Want enerzijds vindt er een lichte verwatering plaats maar anderzijds gaat de netto winst ook omhoog en die twee effecten compenseren elkaar vrijwel. De koppeling van die aflossing aan het dividendbeleid is feitelijk 'the best of both worlds'. Dus als het beter gaat met de onderneming, dan wordt het dividend hervat en kan langzaam afscheid worden genomen van de cumprefs. Mocht dat niet het geval zijn, dan blijft de solvabiliteit gewaarborgd en dan worden de cumprefs niet afgelost.

De Voorzitter dankt de heer Janssen voor zijn toelichting. De statutenwijziging die door de RvB wordt voorgesteld, onder goedkeuring van de RvC, gaat in essentie over de mogelijkheid om jaarlijks het preferente kapitaal terug te brengen door terugbetaling uit de agioreserve, en over de mogelijkheid om het preferente dividend uit te betalen in de vorm van (certificaten van) gewone aandelen. Er is gelegenheid voor het stellen van vragen.

De heer Abrahamse vraagt of de wens van de cumprefhouders om te worden afgelost uitsluitend is gelegen in het risico dat zij lopen door de achterstelling van het instrument. Hij kan zich namelijk niet voorstellen dat ze op grond van de coupon willen worden afgelost.

De heer Janssen antwoordt dat hij uiteraard niet namens de cumprefhouders kan spreken. De cumprefs zijn wel een zeer illiquide instrument, weliswaar met een hoge coupon, maar de houders kunnen er vrijwel niets mee. Dat laatste is waarschijnlijk een factor die meeweegt.

Er zijn verder geen vragen en de Voorzitter gaat over tot stemming.

Uitslag stemming:

Voor het besluit zijn 644.417.160 stemmen.

Er zijn 150.000 tegenstemmen.

Er zijn 28.470 onthoudingen.

Dit betekent dat 100% van de stemmen is uitgebracht voor het voorstel. De Voorzitter constateert dat de statutenwijziging is goedgekeurd.

7. Inkoop eigen aandelen

Dit voorstel betreft de machtiging van de RvB voor de duur van achttien maanden, te rekenen vanaf 10 april 2019, als bevoegd orgaan om onder goedkeuring van de RvC te besluiten gewone aandelen en preferente financieringsaandelen B in haar eigen kapitaal door de vennootschap te doen verkrijgen door aankoop ter beurse of anderszins. Voorgesteld wordt dat de machtiging is

beperkt tot 10% van het geplaatste aandelenkapitaal en dat de aandelen door de vennootschap kunnen worden verkregen tegen een prijs tussen nominaal 110% van het gemiddelde van de slotkoersen van de laatste vijf beursdagen voorafgaand aan de dag van inkoop voor gewone aandelen en tussen nominaal en 110% van de uitgifteprijs voor de preferente financieringsaandelen B. Onder aandelen zijn certificaten van aandelen begrepen.

Er zijn geen vragen, de Voorzitter gaat over tot stemming.

Uitslag stemming:

Voor het besluit zijn 643.762.380 stemmen.
Tegen het besluit zijn 0 stemmen.
Er zijn 1.239.000 onthoudingen.

Dit betekent dat 100% van de stemmen is uitgebracht voor het voorstel. De Voorzitter constateert dat het voorstel tot machtiging van de RvB als bevoegd orgaan tot inkoop van eigen (gewone) aandelen en preferente financieringsaandelen B is aangenomen.

8. Bevoegdheden raad van bestuur tot uitgifte van aandelen

8a. Verlenging van de aanwijzing van de RvB als bevoegd orgaan tot uitgifte van en/of tot het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen

Verlenging van de aanwijzing van de RvB voor de duur van 18 maanden, te rekenen vanaf 10 april 2019, als bevoegd orgaan om onder goedkeuring van de RvC te besluiten tot uitgifte van en/of tot het verlenen van rechten tot het nemen van gewone aandelen. Daarbij zal de bevoegdheid van de RvB beperkt zijn tot 10% van het per 10 april 2019 geplaatste aandelenkapitaal alsmede 10% van het per 10 april 2019 geplaatste aandelenkapitaal indien de uitgifte plaatsvindt in het kader van een fusie of overname dan wel het aangaan van een strategische alliantie.

Omdat niemand het woord vraagt over dit agendapunt wordt overgegaan tot stemming.

Uitslag stemming:

Voor het besluit zijn 538.004.880 stemmen.
Tegen het besluit zijn 106.973.100 stemmen.
Er zijn 23.430 onthoudingen.

Dit betekent dat 83,4% van de stemmen is uitgebracht voor het voorstel. De Voorzitter constateert dat de vergadering heeft besloten tot verlenging van de aanwijzing van de RvB als bevoegd orgaan om onder goedkeuring van de RvC te besluiten tot uitgifte van en / of tot het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen.

8b. Verlenging van de aanwijzing van de RvB als bevoegd orgaan het voorkeursrecht op gewone aandelen te beperken of uit te sluiten

Verlenging van de aanwijzing van de RvB voor de duur van 18 maanden, te rekenen vanaf 10 april 2019, als bevoegd orgaan om onder goedkeuring van de RvC het voorkeursrecht op gewone aandelen te beperken of uit te sluiten, indien die aandelen worden geplaatst met gebruikmaking van de onder 8a. vermelde bevoegdheid.

Er zijn geen vragen en er wordt gestemd.

Uitslag stemming:

Voor het besluit zijn 537.697.680 stemmen.

Tegen het besluit zijn 107.093.700 stemmen.

Er zijn 210.030 onthoudingen.

Dit betekent dat 83,4% van de stemmen is uitgebracht voor het voorstel. De Voorzitter constateert dat de vergadering heeft besloten tot verlenging van de aanwijzing van de RvB als bevoegd orgaan om onder goedkeuring van de RvC het voorkeursrecht op gewone aandelen te beperken of uit te sluiten.

9. Rondvraag

De Voorzitter biedt de gelegenheid tot het stellen van een rondvraag.

De vraag (naam niet bekend) luidt of Heijmans een stip op de horizon heeft voor de strategie van haar netto rendement in de toekomst?

De Voorzitter geeft het woord aan de heer Hillen. Deze antwoordt dat hij daar wel gedachten over heeft, maar dat het niet verstandig is de vraag nu te beantwoorden. In ieder geval is de ambitie dat er in 2023, Heijmans bestaat dan honderd jaar, een gezond bedrijf met een gezond resultaat staat waar alle stakeholders wel bij varen.

Er zijn verder geen vragen.

De Voorzitter staat ten slotte stil bij het aftreden van de heer Van Keulen. Hij bedankt hem namens de RvC en de RvB heel hartelijk voor twaalf jaar nauwe betrokkenheid bij de onderneming. Een periode waarin Heijmans moeilijke jaren heeft gekend. De heer Van Keulen is een man met bijzonder veel ervaring, ook in de soms weerbarstige dynamiek rond besluitvorming, die zeer waardevol is geweest in discussies om het evenwicht en de balans te vinden wanneer besluiten moeten worden genomen. Daarnaast heeft hij een grote inhoudelijke inbreng gehad in zowel de RvC als in de commissies van de RvC, en heeft hij de RvB van advies en steun voorzien.

De Voorzitter dankt de aanwezigen voor hun vragen en hoopt hen volgend jaar weer te zien.

Voorzitter
Sj.S. Vollebregt

9 oktober 2019

Secretaris
N. Schaeffer

9 oktober 2019